

Е.В. Белкіна
Ж.С. Марчук

Образотворче мистецтво

7 клас

Посібник для вчителя

- ✓ програма
- ✓ календарно-тематичне планування
(два варіанти)
- ✓ тестові завдання
- ✓ сценарій мистецтвознавчого турніру

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.268.53
Б 43

Белкіна Е. В., Марчук Ж. С.
Б 43 **Образотворче мистецтво. 7 кл.: Посібник для вчителя.** – Тернопіль:
Навчальна книга – Богдан, 2007. – 48 с.

ISBN 978-966-408-299-7

ББК 74.268.53

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва*

ISBN 978-966-408-299-7

© Белкіна Е.В., Марчук Ж.С., 2007
© Навчальна книга – Богдан, макет,
художнє оформлення, 2007

Методичні рекомендації щодо вивчення образотворчого мистецтва у 7-ому класі загальноосвітніх навчальних закладів

Вступ

У контексті нових підходів до побудови національної системи освіти особливої актуальності набувають дисципліни художньо-естетичного циклу у загальноосвітніх навчальних закладах, які мають забезпечувати духовно-творчий розвиток школярів.

Програма з образотворчого мистецтва враховує традиції та сучасні тенденції розвитку національної та зарубіжної образотворчої культури. Ґрунтується на ідеях цілісного естетичного розвитку особистості на основі свідомого розуміння поліхудожнього та полікультурного образу світу.

В основу програми покладені **принципи**:

1. *єдності* загальнолюдського та національного змісту образотворчої освіти з пріоритетністю національного;
2. *взаємодії* компонентів соціального досвіду людини;
3. *неперервності і наступності* завдань і змісту образотворчої освіти у початковій та основній школі;
4. *варіативності* — спрямованості змісту програми на творчість учителя, його професійну компетентність, здатність самостійно застосовувати орієнтовний матеріал і за потреби змінювати його в межах запропонованої структури;
5. *поліхудожності*, що реалізується через встановлення об'єктивно існуючих зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва.

Мета загальної образотворчої освіти в основній школі полягає в особистісному розвитку учнів і збагаченні їхнього емоційно-естетичного досвіду під час сприймання навколишнього світу і художньо-практичної діяльності, інтерпретації та оцінювання творів образотворчого мистецтва, а також у формуванні ціннісних орієнтирів, потягу до творчої самореалізації та духовно-естетичного самовдосконалення.

Основні завдання курсу:

- формування культури почуттів, як найглибших — любові, доброти, милосердя — через сприймання творів мистецтва, так і найспецифічніших — кольору, лінії, ритму, композиції, колориту тощо — безпосередньо у мистецькій діяльності;
- розвиток асоціативно-образного та просторового мислення, уяви, фантазії, пам'яті, художнього смаку і творчих здібностей;
- опанування вміннями та навичками в образотворчій діяльності; формування художньо-практичної компетентності; здатність використовувати отриманий досвід у самостійній творчій роботі;
- формування здатності сприймати, інтерпретувати та характеризувати твори образотворчого мистецтва, висловлювати особисте ставлення до них, аргументуючи власні думки, судження, оцінки;
- формування уявлень про зміст, види та жанри образотворчого мистецтва, особливості художньо-образної мови, засвоєння основних понять та відповідної термінології;
- виховання духовних та моральних ціннісних орієнтирів у сфері образотворчого мистецтва, інтересів, смаків, потреби у творчості, національно-патріотичної свідомості та активної життєвої позиції;
- розуміння учнями зв'язків образотворчого мистецтва з іншими видами мистецтва, з природним і культурним середовищем життєдіяльності людини.

Розвиток особистісних якостей учнів ґрунтується на **освітніх компетенціях**:

- *когнітивних* (пізнавальних) — чуттєво-емоційного сприйняття; вмінні бачити, відчувати навколишній світ; прояву пізнавальної активності;
- *креативних* (творчих) — асоціативно-образного мислення; прояву фантазії, уяви у створенні власних образів у художньо-практичній діяльності;
- *методологічних* — поняттєво-логічного мислення; вмінні визначити мету, способи та організацію її досягнення; здатності до самоаналізу та самооцінки;
- *комунікативних* — усвідомленні мови мистецтва як форми міжособистісного спілкування; розумінні почуттів інших людей; взаємодії з однолітками та дорослими під час виконання робіт;

– *світоглядних* — сприйняття цілісної картини світу, визначення власного місця і ролі в ньому; формування активної життєвої позиції.

Попередній досвід образного й асоціативного мислення доповнюється формуванням і розвитком абстрактного мислення та оволодінням певними художньо-технічними навичками моделювання простору та об'ємно-просторових форм. Перехід від вивчення окремих форм та формоутворення до виявлення зв'язку форми і простору. Вивчаються образні й пластичні зв'язки форми і середовища. У теоретичному та практичному планах осягаються закони перспективи простору в ілюзорно-просторовому зображенні та рівнобіжно вивчаються умовні художні засоби створення простору й середовища (природного, штучного, архітектурного).

Продовжується вивчення природних форм та середовища у гармонійному поєднанні окремих форм і довкілля. Акцентується увага на взаємозв'язку людини з навколишнім світом та впливом культурної спадщини на урбаністичне (створене) середовище людини, їх гармонійне або дисгармонійне поєднання. У практичній творчій діяльності учнів ініціюється виявлення індивідуального погляду на предметний світ і довкілля, експериментування та моделювання свого неповторного дитячого світу.

Послідовність тем та виконання завдань методично обґрунтовані психологічними та віковими особливостями учнів, врахуванням відмінностей художніх та технічних засобів різних видів мистецтва, професійною викладацькою етикою, орієнтованою на творчий пошук учня і виявлення його індивідуальності у виборі засобів художньої виразності, техніки та матеріалів. Надзвичайна увага приділяється розвитку композиційного мислення учнів та використанню в творчих роботах цілісності образотворчих і технічних завдань. Перевага надається нестандартним самостійним композиційним вирішенням учнів, а не готовим зразкам, реалізуючи які, учні стають «виконавцями-інструментами». Знайомство учнів з творами та зразками національного та світового мистецтва може розглядатися в контексті художньо-драматургічного розвитку уроку як на його початку, так і в середині або наприкінці.

У програмі вказані навчальні та орієнтовні тематичні завдання, які доповнюються конкретними уроками, власною методикою вчителя та прийомами реалізації навчальних завдань образотворчими засобами.

ПРОГРАМА

7 клас

Культурне та просторове середовище людини

35 годин (1 година на тиждень, з них 4 години – резервний час)

Зміст освіти	Державні вимоги до рівня загально-освітньої підготовки учнів
<p style="text-align: center;">Розділ I. Простір і об'ємно-просторова форма <i>14 годин. Узагальнення (2 год.)</i></p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Художні засоби зображення простору <i>(6 год.)</i></p> <p>Розвиток просторового та абстрактного мислення, навичок моделювання простору та об'ємно-просторових форм.</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Об'ємно-просторова форма. Архітектура і місто <i>(8 год.)</i></p> <p>Розвиток образних і функціональних зв'язків (єдності краси, корисності та міцності). Взаємозв'язок внутрішнього і зовнішнього простору.</p> <p style="text-align: center;">Навчальні завдання <i>Художньо-виражальні засоби зображення простору та об'ємно-просторової форми</i></p> <p>Ритм ліній і плям, колір (оптичні властивості); повітряна перспектива (в графіці та живопису), лінія горизонту, точка зору. Об'ємно-просторова форма: пропорції, деталізація, масштаб, тектоніка; конструктивній функціональні зв'язки, матеріал і форма. Архітектура (вид мистецтва, стилі); архітектурний образ, архітектурна композиція (архітектура в гармонії з природним середовищем). Використання кольору (ілюзії) в архітектурі та інтер'єрі; монументальне мистецтво (взаємозв'язок з архітектурою та інтер'єром); моделювання, макет (інтер'єр, екстер'єр). Дизайн як вид діяльності, взаємозв'язок з образотворчим мистецтвом, архітектурою.</p> <p style="text-align: center;">Орієнтовні тематичні завдання</p> <p>– Передача умовного простору (ритм ліній, плям, оптичні властивості кольору: віддалення, наближення);</p>	<p>Розпізнає: – архітектурні стилі та національні традиції (в архітектурі, декоративно-прикладному мистецтві, одязі тощо).</p> <p>Спостерігає: – об'ємну форму в інтер'єрі та в місті (залежно від розташування — різні пропорції, масштаб, конструкції, матеріал).</p> <p>Характеризує: – види архітектурних споруд (культува, житлова, громадська архітектура).</p> <p>Уміє: – зображувати простір відповідно до точки зору, лінії горизонту; – зображувати і моделювати форму у просторі (паркова скульптура, скульптура в інтер'єрі, дрібна пластика); – створювати тривимірний простір інтер'єру, сценічний простір (ескіз, макет); – робити замальовки, ескізи (з натури, з уяви, по пам'яті), зображувати архітектурні споруди, вулиці, двір тощо; – використовувати художньо-виражальні та пластичні засоби для створення імітації, творчої інтерпретації, копії мозаїки, вітражу; – свідомо користуватися різними художніми техніками та матеріалами для виконання творчих робіт; – брати участь в колективній роботі (створення ескізів костюмів, декорацій, оформлення сцени до свят тощо).</p> <p>Висловлює судження про: – системи зображення простору (поняття, виміри); – перспективу (лінійну, фронтальну, повітряну, різна лінія горизонту і точка зору); – архітектуру як синтез мистецтв, архітектурні стилі;</p>

<ul style="list-style-type: none"> – повітряна перспектива у графіці, живопису (оптичне змішування кольорів); – об'ємна форма у відкритому просторі та в інтер'єрі (геометрична форма, паркова скульптура, дрібна пластика, колір у виявленні форми); – композиція «Простір» (умовно-графічне або ілюзорно-просторове зображення); – архітектура (архітектурний образ); – види архітектурних споруд (особливості стилів, конструкцій, матеріалів); – перспектива вулиць (повітряна перспектива засобами графіки); – архітектура історичного міста, гармонія з природним середовищем (кольорові співвідношення); – інтер'єр, екстер'єр історичний або сучасний, сценічний простір (фронтальна перспектива); – монументальне мистецтво (вітраж, мозаїка, фреска); – новорічний карнавал, Різдвяний вертеп. <p style="text-align: center;">Матеріали і техніка виконання</p> <p>Олівці, графіт, соус, туш, перо, вугіль, гуаш, акварель (глина). Гратографія, гризайль, розмивка, техніка мазками, крапкування (пуантилізм), рельєф (карбування), змішані техніки, паперопластика.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – види архітектурних споруд (культуви, житлові, громадські), взаємозв'язок архітектури з природним середовищем; – специфіку архітектурного образу, конструкції та матеріалів, архітектурну композицію; – дизайн як вид діяльності та взаємозв'язок з образотворчим мистецтвом, архітектурою; – специфіку інтер'єру, екстер'єру, сценічного простору (ілюзії, колір). <p>Наводить приклади:</p> <ul style="list-style-type: none"> – визначних архітектурних споруд (світу, рідного краю). <p>Аналізує:</p> <ul style="list-style-type: none"> – власні досягнення, визначає недоліки, шляхи вдосконалення. <p>Дотримується правил:</p> <ul style="list-style-type: none"> – техніки безпеки при роботі з різними матеріалами та інструментами і послідовності виконання творчих та колективних робіт.
<p style="text-align: center;">Розділ II.</p> <p style="text-align: center;">Культурно-просторове середовище</p> <p style="text-align: center;"><i>17 годин. Узагальнення (2 год.)</i></p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Природне і культурне середовище людини</p> <p style="text-align: center;"><i>(8 год.)</i></p> <p>Гармонія в природному середовищі, взаємозв'язок людини з природою, екологія.</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Предметне середовище</p> <p style="text-align: center;"><i>(9 год.)</i></p> <p>Розвиток творчої уяви, навичок моделювання і формування естетичного середовища людини (дизайн-середовище). Проектування предметного середовища.</p> <p style="text-align: center;">Навчальні завдання</p> <p style="text-align: center;"><i>Художньо-виражальні засоби виявлення гармонійного середовища</i></p> <p>Природне середовище (гармонія природних форм у середовищі).</p> <p>Дизайн-середовище (проектування в ескізній формі предметного середовища). <i>Взаємозв'язок урбаністичного (створеного) і природного середовища</i> (екологія). Культурні, національні традиції в дизайн-середовищі.</p>	<p>Розпізнає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – специфіку природно-ландшафтного середовища людини (місто, село тощо). <p>Спостерігає та аналізує:</p> <ul style="list-style-type: none"> – просторову будову природних форм як аналогів архітектурних споруд та дизайн-форм. <p>Порівнює і характеризує:</p> <ul style="list-style-type: none"> – національний побут, особливості архітектурного середовища різних країн. <p>Уміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зображувати та робити ескізи середовища (природного, архітектурного, фантастичного); – проектувати та моделювати предметне середовище (ескіз власного будинку, інтер'єр з елементами природних форм, екстер'єр); – створювати сувеніри, іграшки, конструктори (з простих форм); – робити ескізи та створювати тематичний плакат (екологія, культурна спадщина, афіша, рекламний плакат тощо);

<p>Композиційні засоби і прийоми: <i>ритм, статика, динаміка, масштабне співвідношення форм, рівновага, акцент, контраст.</i></p> <p>Дизайн-графіка, прикладна графіка (плакат, листівки-привітання, запрошення, марки (серія), піктограми, афіша, рекламне оголошення).</p> <p>Художні прийоми зображення шрифтів, умовність графічного зображення і кольору, використання закономірностей зорового сприйняття, змістових акцентів, символіки, метафор, візуальної комунікації.</p> <p>Орієнтовні тематичні завдання</p> <ul style="list-style-type: none"> – Природний світ, гармонія природних форм у середовищі; – природне середовище очима тварин, комах тощо (низька лінія горизонту, перспектива пташиного польоту); – взаємозв'язок природного середовища, природних форм в середовищі людини (акваріум в інтер'єрі, фонтан в екстер'єрі, ландшафтна архітектура); – природно-ландшафтний вплив на організацію простору (культурне середовище людини); – плакат «Екологія», «Культурна спадщина»; – створення подарунка (іграшка, сувенір, ікебана тощо); – дизайн-графіка (листівка з текстом і зображенням, запрошення, марки (серія), емблема, піктограми, афіша, рекламне оголошення, привітання); – створення ескізу свого будинку, інтер'єру, дитячого майданчика тощо; – композиція «Місто майбутнього»; – свято міста, колективна творчість («День Києва» тощо). <p>Матеріали і техніка виконання</p> <p>Олівці, графіт, соус, туш, перо, вугіль, гуаш, акварель, пластика. Гратографія, колаж, аплікація, розпис на склі, змішані техніки, паперопластика.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – створювати ескізи продукції прикладної графіки (листівка, марки, запрошення, емблема, піктограми, оголошення, привітання до свята тощо). <p>Висловлює судження про:</p> <ul style="list-style-type: none"> – своєрідність краси природи різних країн світу, рідного краю, зв'язок природного і культурного середовища; – гармонію природних форм у середовищі та взаємозв'язок людини з природою (екологія); – специфіку духовного і матеріального світу дитини. <p>Наводить приклади:</p> <ul style="list-style-type: none"> – різних поселень людини (гірські, в пустелі, на острові, міста-фортеці, мегаполіси, села тощо); – створеного людиною середовище (дизайн-середовище); – різні види графіки (станкова, прикладна, дизайн-графіка тощо). <p>Аналізує:</p> <ul style="list-style-type: none"> – власні досягнення, визначає недоліки, шляхи вдосконалення. <p>Дотримується правил:</p> <ul style="list-style-type: none"> – техніки безпеки при роботі з різними матеріалами та інструментами; – поведінки під час ескізної роботи в різному середовищі (в музеях, парках, у дворі, на вулицях тощо).
---	---

Ця програма дає можливість учителю творчо підходити до тематики семестрів, а також до визначення відповідних методів навчання для конкретних розділів. Саме тому підручник «Образотворче мистецтво. 7 клас» (автори Белкіна Е.В., Марчук Ж.С.) та запропоноване до нього календарно-тематичне планування не є догмою, а лише одним із можливих варіантів групування матеріалу.

Календарно-тематичне планування.

Варіант II

1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Простір і об'ємно-просторова форма						
№	Тема уроку	Орієнтовні твори для сприймання	Орієнтовні тематичні вправи та завдання	Художні техніки та матеріали	Твори мистецтва, що інтегрують навчальний процес	Вимоги до рівня підготовки учнів та практичної роботи
1.	Передавання умовного простору.	Китайські пейзажі, Т. Яблонська «Безіменні висоти»; Ф. Леже «Великий буксир»; В. ван Гог «Човни на пляжі в Сен-Марі-де-ла-Мар»; А. Массон «На березі моря»; Ф. Купка «Озеро (Клавіші روی-ля)»; І. Підгайний «Безодня»; С. Шишко «Падолист».	1. Передавання умовного простору в абстрактній композиції за допомогою ритму ліній і кольорових плям. 2. Створення композиції «Простір».	Гуаш, акварель, пастель, фломастери.	Л. Ситник «Здрастуй, пора осіння»; космічна музика Кітаро; Ф. Шуберт «Серенада»; К. Дебюссі «Море»; В.А. Моцарт «Концерт для флейти та арфи».	Учень розпізнає та характеризує: художньо-виразальні засоби зображення простору; ритм ліній і плям, контраст, віддалення, наближення, оптичні властивості кольору; порієнює: абстрактні і реалістичні способи зображення простору; уміє: передавати умовний простір; створювати умовно-графічні або ілюзорно-просторові зображення; свідомо користуватись різними художніми техніками та матеріалами для виконання творчих робіт; висловлює судження: про системи зображення простору (поняття, виміри); спостерігає: за розташуванням об'єктів у просторі; наводить приклади: ритмічних композицій у просторі; дотримується правил: техніки безпеки при роботі з різними художніми матеріалами та послідовності виконання творчих робіт.

1	2	3	4	5	6	7
2.	Повітряна перспектива у графіці.	Рембрандт «Канал з лебедями»; В. Морстадт «Головна площа міста Кляйнзайте»; Ф. Сандман «Вид на місто Кляйнзайте»; М. Грох «Рибальська пристань, Камбоджа»; Т. Шевченко «В Лихвині»; І. Денисенко «Сосни»; О. Хейлік «Вулиця Вербичького з віллами».	1. Створення ескізів краєвиду з різними варіантами розташування ліній горизонту. 2. Створення міського або сільського краєвиду в графіці з урахуванням законів лінійної та повітряної перспектив.	Олівець, туш, вугіль, білі-ло, сепія, сангіна, фломастер, графогіф, тощо.	С. Когут «Львівські ліктарі»; Л. Ситник «Дороги»; М. Мішков опера «Чарівна музика»; В. Косенко «Класичне тріо».	Учень розпізнає та характеризує: твори станкової графіки; порієнює: роботи з різним розташуванням ліній горизонту; уміє: зображувати простір відповідно до точки зору, ліній горизонту; створювати графічне зображення міського або сільського краєвиду з урахуванням законів лінійної та повітряної перспективи; висловлює судження: про перспективу, її закони і прийоми; про засоби виразності графіки; спостерігає: лінійну та повітряну перспективу в природі і мистецтві; наводить приклади та аналізує: графічні твори художників-пейзажистів.
3.	Повітряна перспектива у живопису.	І. Шишкін «Доць у дубовому лісі»; В. ван Гог «Збір урожаю»; Л. Шелудько «Сонячний день»; І. Мельничук «Сутінки»; В. Ганецький «Ромашкове поле».	1. Створення ескізів пейзажу з різним колористичним вирішенням. 2. Створення живописного пейзажу з урахуванням законів лінійної та повітряної перспектив.	Гуаш, акварель, пастель.	Вірші О. Олеся; М. Лисенко «Думка-шумка»; «Елегія»; П. Чайковський балет «Лебедине озеро» (фрагмент); М. Глінка «Вальс-фантазія».	Учень розпізнає та характеризує: твори живопису; порієнює: колір наближених та віддалених предметів в творах живопису та в мистецтві; уміє: передавати умовний простір за допомогою засобів живопису з урахуванням законів лінійної та повітряної перспектив; створювати ескізи пейзажів з різним колористичним вирішенням; висловлює судження про: повітряну перспективу у живопису (оптичне змішування кольорів); засоби виразності живопису; спостерігає та відзначає: повітряну перспективу в природі і мистецтві; наводить приклади та аналізує: живописні твори художників-пейзажистів.

1	2	3	4	5	6	7
4.	Зародження архітектури.	Світлина менгірів, дольменів, кромлехів; світлина Стоунгенджу			С. Рахманінов «Етнод-картина» (на вибір); О. Бородін «Богатирська симфонія» (фрагмент).	Учень розпізнає та характеризує: твори первісного мистецтва; порієнює: мегалітичні споруди (менгіри, дольмени, кромлехи); уміє: розрізняти мегалітичні споруди за формою та їх призначенням; аналізує: характерні особливості перших архітектурних споруд;
5.	Об'ємна форма у відкритому просторі.	Скульптури храму Рамзеса II в Абу-Сімбелі; пам'ятник Й. Штраусу у Відні; мейсенська порцеляна; Ж. Міро «Жінка з пташкою»; О. Архипенко «Жінка, яка розчісує волосся»; Е. Ерїхсон «Руєалонька».	1. Створення ескізу монументальної чи декоративної скульптури. 2. Створення проекту, макета декоративної паркової скульптури.	Пластилін, глина, соло, папєрка, папєроплас-тика, підручні матеріали.	М. Чорльоніс «Соната пірамід»; Й. Штраус «Кази Віденського лісу» (фрагмент); Кінофільми: м/ф «Загадка Сфінкса» (реж. В. Пекар), «Папірус» (реж. Л. Атаманов).	Учень розпізнає та характеризує: твори об'ємної пластики (рельєф, кругла скульптура); види скульптури; порієнює: реалістичні та абстрактні об'ємні форми, їх специфіку; уміє: передавати форму залежно від задуму; використовувати фактуру, текстуру, матеріал для створення художнього образу; зображувати і моделювати форму у просторі (паркова скульптура); аналізує: доцільність використання певних засобів різноманітної скульптури при створенні художнього образу; висловлює судження: про колір у виявленні форми; спостерігає: об'ємну форму у відкритому просторі та в інтер'єрі (різні пропорції, масштаб, конструкції, матеріал); наводить приклади: об'ємних скульптурних форм.

1	2	3	4	5	6	7
6.	Інтер'єр фронтальний.	В. ван Гог «Кімната ху-дожника»; К. Петров-Водкін «1919 рік. Тривога»; Ю. Зорко «Інтер'єр «Спогади»; К. Зеленцов «Вітальня на антресолях»; М. Бурдін «Оружейна палата»; Ю. Робер «Велика галерея Лувра»; О. Гребнев «Інтер'єр картинної галереї В. Кокорева».	1. Побудова фронтального інтер'єру своєї або класної кімнати. 2. Створення зображення інтер'єру музею мистецтва.	Простий та кольорові олівці; акварель, змішані техніки.	І. Шамо твори з циклу «Картини російських живописців».	Учень розпізнає та характеризує: інтер'єр як жанр образотворчого мистецтва; порієнює: архітектурні вирішення та оздоблення інтер'єрів приміщень залежно від їх призначення та епохи; уміє: використовувати прийоми лінійної перспективи для створення ілюзії глибини простору; створювати тривимірний простір інтер'єру (фронтальна перспектива); творчо використовувати різні графічні техніки; висловлює судження про: використання законів лінійної перспективи у творах митців; специфіку інтер'єру (ілюзії, копір); спостерігає: об'ємну форму в інтер'єрі; наводить приклади: творів мистецтва із зображенням інтер'єрів.
7.	Інтер'єр кутовий.	Г. Захаров «Пейзаж із вершинок»; І. Хруцький «В кімнатах маєтку художника. Діти перед мольбертом»; І. Обросов «Осінь. Гроза над полем»; К. Юон «Серпневий вечір. Останній промінь»; Б. Морізо «Ежен Мане на острові Вайт»; Д. Жиліньський «Зима на півдні».	1. Побудова кутового інтер'єру кімнати. 2. Створення композиції на тему «Вікно в світ».	Кольорові олівці, акварель; змішані техніки.	Поєзія В. Соосори; П. Чайковський «Пори року». А. Вівальді «Пори року».	Учень розпізнає та характеризує: інтер'єри фронтальний та кутовий; порієнює: способи зображення фронтального та кутового інтер'єрів; уміє: створювати тривимірний простір кутового інтер'єру; передавати просторові співвідношення між предметами при зображенні закритого простору; творчо використовувати різні графічні та живописні техніки; висловлює судження про: зв'язок між внутрішнім і зовнішнім простором; про засоби виразності, що допомагають відтворити певну атмосферу інтер'єру; спостерігає: зміну величини предметів, їх контрастність залежно від відстані між ними у реальному житті; наводить приклади: зміни сприйняття предметів залежно від їх розташування у просторі.

з будівельної піни). По двоє учасників від кожної команди підніміться на сцену! Як, на вашу думку, можна було б назвати цю скульптурну композицію?

Журі оцінює відповіді.

Графиня Графіка: Настав час оцінити творчі роботи наших фантазерів.

Лорд Живопис: Я бачу, вітражі готові, і надаю журі я слово!

Журі оцінює домальовані зображення і ескізи вітражів.

Маркіза Моделювання:

Всіх тасмниць моїх вам нині не збагнути,

Та фантазери можуть добре їх відчутти.

А модні одяг, зачіски й прикраси

Завжди поліпшують наш настрій!

Запрошую на сцену відомих кутюр'є з першої команди! (*Демонструються три моделі від команди*).

А тепер — висока мода від другої команди! (*Демонструються три моделі від команди*).

Фея Гармонія: Чари барона Плагіата майже розвіялися, але щоб остаточно розбудити принцесу, треба сказати їй декілька приємних слів...

Король Шедевр: А де наші лицарі? Перевіримо ваше вміння говорити прекрасній дамі компліменти! Хто похвалить принцесу краще за всіх, той отримає велику, смачну цукерку!

Розбійники: Ми похвалимо! (*Сперечаються, кому дістанеться цукерка.*)

Герольд: Нічого у вас не виходить! Доведеться кликати справжніх лицарів. Капітани команд, швиденько на сцену! З кожним кроком вам треба говорити комплімент прекрасній дамі — принцесі Фантазії. Побачимо, хто з вас швидше до неї дістанеться!

Конкурс компліментів. Капітани команд виводять на сцену принцесу Фантазію, яка співає:

Принцеса Фантазія:

Перевірте чи повірте,

Та приснилося мені,

Що мене зачарували

На усі майбутні дні.

Але лицарі люб'язні
З славним воїнством своїм
Чародійство розігнали,
Чари згинули, мов дим.

Виходить Казкарка, співає:

Чую голос із прекрасної країни,
Нам несе він щиру радість і тепло.
Чую голос — кличе він мене невпинно
Й піднімає світлу мрію на крило.
Де вітражі чудові, де зорі кольорові,
Де змії паперові — Фантазія живе.
Ми подружились з нею, і з дзвоником лілеї
Тихенько в час натхнення вона до нас прийде.
Друга вірного ніколи не залишу,
Розділю навіл і радість, і біду.
Я клянуся стати кращим і добрішим,
Чую голос — і в казковий край іду.

Всі приєднуються:

Де вітражі чудові, де зорі кольорові,
Де змії паперові — Фантазія живе.
Ми подружились з нею, і з дзвоником лілеї
Тихенько в час натхнення вона до нас прийде.

Примітки: Під час турніру використовуються музичні фрагменти з балетів П.І. Чайковського «Лускунчик» («Марш»), «Лебедине озеро» («Фінал», «Іспанський танок»); фрагменти скрипічних Концертів В.А. Моцарта та А. Вівальді, мелодії з пісень «Попелюшка», «Прекрасне далеко» та вірші В. Балінової і Л. Ситник.

ЗМІСТ

Методичні рекомендації щодо вивчення образотворчого мистецтва у 7-му класі загальноосвітніх навчальних закладів	3
Вступ.....	3
Програма	6
Структура змісту та особливості побудови підручника “Образотворче мистецтво. 7-й клас” (автори Белкіна Е.В., Марчук Ж.С.)	9
Оцінювання навчальних досягнень учнів	10
Календарно-тематичне планування	15
Календарно-тематичне планування. <i>Варіант I</i>	16
Календарно-тематичне планування. <i>Варіант II</i>	18
Методичні рекомендації щодо побудови уроків	36
Тестові завдання.....	37
Тема I. Простір і об’ємно-просторова форма	37
Тема II. Природне і культурне середовище людини	39
Відповіді до тестових завдань	40
Сценарій мистецтвознавчого турніру “Незвичайні пригоди в країні Уявляндії”.....	41

Навчальне видання

БЄЛКІНА Елла Вікторівна
МАРЧУК Жанна Станіславівна

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО

7 клас

Головний редактор *Б.С. Будний*
Редактор *Т.І. Риженко*
Обкладинка *Р.Р. Крамар*
Комп’ютерна верстка *Н.В. Магальяс*

Підписано до друку 24.07.2007. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 2,80. Умовн. фарбо-відб. 2,80.
Обл.-вид. арк. 2,05.

Видавництво "Навчальна книга – Богдан"
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66
publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com
www.bohdan-books.com